

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาสภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้การบริหาร โรงเรียนเป็นฐานของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลสรุปผลการวิจัย ตามหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยสภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 สรุปได้ ดังนี้

1.1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิจัยสภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 415 คน จาก 83 โรงเรียน จากประชากร 1,053 คนจำนวนโรงเรียนทั้งหมด 105 โรงเรียนและ 2 สาขา ตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 415 คน เป็นแบบสอบถามที่มีความถูกต้อง สมบูรณ์สามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ จำนวน 415 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 โดยเป็นแบบสอบถามจากโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 14 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 13 ของโรงเรียนทั้งหมด โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 69 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 67 ของโรงเรียนทั้งหมด

1.2 ผลการศึกษาสภาพการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2

1.2.1 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมหนองคาย เขต 2 มีสภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน

จากค่าเฉลี่ยการดำเนินงานมากไปหาน้อยตามลำดับได้ ดังนี้ 1) ด้านการบริหารจัดการที่ดี
2) ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม 3) ด้านการกระจายอำนาจ

1.2.2 การบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน จำแนกตามความคิดเห็นจากแต่ละ
สถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา
เป็นรายสถานภาพผลจากการศึกษาเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับได้ ดังนี้ 1)
ผู้อำนวยการ โรงเรียน 2) ผู้แทนศิษย์เก่า 3) ผู้แทนผู้ปกครอง 4) ประธานกรรมการ 5) ผู้แทนครู

1.2.3 การบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน
โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามขนาดของสถานศึกษา ผลจากการศึกษา
เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับได้ ดังนี้ 1) โรงเรียนขนาดใหญ่ โดยเรียงลำดับ
ค่าเฉลี่ยการบริหาร โรงเรียนเป็นฐานจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการกระจายอำนาจ ด้าน
การบริหารจัดการที่ดี และด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม 2) โรงเรียนขนาดเล็ก โดยเรียงลำดับ
ค่าเฉลี่ยการบริหาร โรงเรียนเป็นฐานจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการกระจายอำนาจ ด้าน
การบริหารจัดการที่ดี และด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม

1.2.4 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
ตามขนาดโรงเรียน พบว่าทั้งใน โรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับการบริหาร
โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่ไม่แตกต่างกัน

1.2.5 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
ตามสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษา พบว่าความคิดเห็นของคณะกรรมการ
สถานศึกษาต่อระดับการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่แตกต่างกัน โดยที่ผู้อำนวยการ
โรงเรียนมีความเห็นแตกต่างกับคณะกรรมการสถานที่เป็น ประธานกรรมการ ผู้แทน
ผู้ปกครอง ผู้แทนศิษย์เก่า และผู้แทนครู โดยที่ประธานกรรมการ ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนศิษย์
เก่า และผู้แทนครู มีความเห็นเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนเป็นฐานไม่แตกต่างกัน

1.2.6 ผลการศึกษาข้อเสนอแนะจากการไปสัมภาษณ์ของผู้วิจัย โดยการไป
สัมภาษณ์คณะกรรมการสถานศึกษาของ โรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 จำนวน 10 คน ที่เป็นประธานกรรมการและหรือตัวแทน
ผู้ปกครอง เกี่ยวกับการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ตามมาตรฐานสำนักงานเลขาธิการสภา
การศึกษาพบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาทุกคนเห็นว่า โรงเรียนได้ดำเนินงานการบริหาร
โรงเรียนเป็นฐานทั้ง 3 ด้าน ดังนี้

1) ด้านการบริหารจัดการ โรงเรียนที่ดีคณะกรรมการสถานศึกษาได้
เสนอแนะเกี่ยวกับงานบริหารวิชาการคือให้โรงเรียนกวาดขันเพื่อเพิ่มคุณภาพเกี่ยวกับ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ให้แข่งขันโรงเรียนเอกชนได้ อยากให้เรียนจนจบชั้น ม.3 ในโรงเรียนเดียว ให้ทวนชั้นการใช้โทรศัพท์มือถือของนักเรียน

2) ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม คณะกรรมการสถานศึกษาทุกคนตั้งใจและภูมิใจที่ได้ร่วมในทุกกิจกรรมที่สำคัญที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น ต้องการคำพาหนะหรือคำตอบแทน หรือสิ่งของตอบแทนอื่นๆ เพื่อตอบแทนแก่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแต่ละโรงเรียน

3) ด้านการกระจายอำนาจ คณะกรรมการสถานศึกษาควรทำหน้าที่สอดส่องดูแลความประพฤติของนักเรียนในโรงเรียนที่ได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา

2. อภิปรายผล

จากผลการวิจัยสภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 มีประเด็นที่น่าสนใจและนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

2.1 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมหนองคาย เขต 2 มีสภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องจาก โรงเรียนเป็นฐานการบริหารจัดการ หรือการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management) เป็นระบบของการบริหารจัดการที่แพร่หลายและยอมรับกันในประเทศที่พัฒนาแล้ว ทั้งยุโรป อเมริกา ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ฮองกง(ถวิล มาตรเลียม. 2545 : 40) ในประเทศไทยถูกนำมาใช้ตามสาระบัญญัติของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 40 ตั้งแต่เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2545 สอดคล้องกับอูทัย บุญประเสริฐ(2542 : ข) การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเป็นนวัตกรรมทางการบริหารที่ให้สถานศึกษามีอิสระในการบริหารและจัดการเรียนการสอนและที่สำคัญเป็นการคืนอำนาจให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างแท้จริง (ธีระ รุญเจริญ. 2553 : 187) การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เป็นการบริหารจัดการศึกษาตามความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาและท้องถิ่น โดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย มารวมพลังกันตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากร และดำเนินการพัฒนาวิชาการและงานของสถานศึกษาในระยะสั้นและระยะยาวอย่างมีประสิทธิภาพ (จอมภพ มงคลวนิช. 2555 : 55) ประกอบกับรัฐมนตรีนโยบายการเร่งรัดปฏิรูปการศึกษาโดยยึดคุณธรรมนำความรู้มุ่งมั่นที่จะขยายโอกาสทางการศึกษา โดยคำนึงถึงการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ การจัดการศึกษาจะเน้นการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและท้องถิ่น โดยประชาชนมีส่วนร่วม เพื่อให้การศึกษา

สร้างคนและสร้างความรู้สู่สังคมคุณธรรม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2550 :2) และเป็นไปตามเจตนารมณ์ของการกระจายอำนาจการบริหารที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่2) พ.ศ. 2545 และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2550 : ก) ซึ่งเรื่องดังกล่าวสอดคล้องกับการวิจัยของ ปลูก จตุพศ (2551 : 101) ได้วิจัยเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงานการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่ศึกษานนทบุรี เขต 2 ที่เป็นครูผู้สอนและคณะกรรมการสถานศึกษา พบว่ามีระดับการปฏิบัติงานการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับการวิจัยของสกล สัตยธรรม (2550 : 65-67) ที่ศึกษาวิจัยสภาพการบริหาร โรงเรียนเป็นฐานของ โรงเรียนในพื้นที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 1 พบว่า มีสภาพการบริหาร โรงเรียนเป็นฐานอยู่ในระดับมาก และเรื่องดังกล่าวนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ วิภาพร นาทัน (2554 :68) ที่ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสมรรถนะหลักทางการบริหาร ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น พบว่า สมรรถนะหลักทางการบริหารของผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่ในเรื่องดังกล่าวนี้กลับไม่สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของอาชวี บุตรวงศ์ (2550 : 154 - 58) ที่ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ การบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 พบว่า โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 มีการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และไม่สอดคล้องกับการวิจัยของคณะอง ศาสตร์ (2547 : 44) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมบริหารของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานศึกษาที่บริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ผลจากการศึกษาพบว่า มีสภาพการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2.2 การบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน จำแนกตามความคิดเห็นจากแต่ละ

สถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายสถานภาพ ผลจากการศึกษาเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับได้ ดังนี้

1) ผู้อำนวยการ โรงเรียน 2) ผู้แทนศิษย์เก่า 3) ผู้แทนผู้ปกครอง 4) ประธานกรรมการ 5) ผู้แทน ครู ผลการวิจัยที่ได้ผลออกมาเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าตามเจตนารมณ์ในพระราชบัญญัติ

การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีบทบาท มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อหวังให้เกิดประสิทธิภาพในการ บริหารและจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและความต้องการของท้องถิ่น

กระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการและการจัดการศึกษาให้สถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงศึกษาธิการ ที่กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2550 : 151) การดำเนินการปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทยให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการศึกษาในทุกระดับ คณะกรรมการสถานศึกษาทุกคนตระหนักถึงความเป็นเจ้าของสถานศึกษาร่วมกัน จะต้องทำหน้าที่ มีส่วนรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษา (All for Education) ซึ่งจะนำไปสู่คุณภาพที่ดีขึ้นของการศึกษาและผู้เรียนเป็นสำคัญ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 2. 2551 : 6) ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของนุญต เช่งดี (2551 : 87) ที่พบว่า การรับรู้ยุทธศาสตร์การบริหารโรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยม สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดหนองคาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งชี้ให้เห็นว่าคณะกรรมการสถานศึกษาทุกสถานภาพรับรู้บทบาทหน้าที่ของตนเองในการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเป็นอย่างดี อ่องจิต เมธยะประภาส (2550 : 171) ได้ศึกษาวิจัยการพัฒนาตัวบ่งชี้ประสิทธิภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานด้วยวิธีการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม พบว่าการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานนั้น หัวใจสำคัญด้านหนึ่งคือ การมีส่วนร่วม เป็นการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ก่อให้เกิดความเสมอภาคในการแสดงความคิดเห็น โรงเรียนใดที่มีความร่วมมือกันมากที่สุดจะก่อให้เกิดการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนตามความมุ่งหวังของผู้เกี่ยวข้องทุกคน และสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของสกล สัตยธรรม (2550 : 65-67) ที่ศึกษาวิจัย สภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเขียงเทรา เขต 1 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความเห็นว่ามีการปฏิบัติมากกว่า ผู้แทนปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนองค์กรชุมชนสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของณรงค์ โภคสวัสดิ์ (2550 : 105-107) ที่ศึกษาสภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษายโสธร เขต 1 ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้แทนครู และผู้ปกครอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกกลุ่ม จำแนกตามตำแหน่งพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษากับผู้แทนผู้ปกครองมีความคิดเห็นแตกต่างกัน สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของนงต์ แจ็งแรง (2550 : 116) ที่เปรียบเทียบสภาพ ปัญหา และประสิทธิผลการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มุกดาหาร พบว่า ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนประธานกรรมการและครูผู้สอนไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของกุหลาบ นุริสาร (2547 : 188-198) ที่ศึกษารูปแบบคุณลักษณะการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียน

มัธยมศึกษาของจังหวัดขอนแก่น พบว่า การพัฒนาทีมงานตามคุณลักษณะการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานทุกโรงเรียนพยายามสร้างความตระหนักให้บุคลากรเห็นความสำคัญของการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมวางแผนเน้นการทำงานเป็นทีมและสร้างเสริมภาวะผู้นำ และยังคงคล้องกับการศึกษาวิจัยของธนิศ เหลลาแก้ว (2551 : 137) ที่ศึกษาระดับการปฏิบัติตามหน้าที่ของผู้บริหารในการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่าระดับการปฏิบัติตามหน้าที่ของผู้บริหารในการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของประดัด ยอดป้องเทศ (2551 : 90) ที่ศึกษาวิจัยการรับรู้บทบาทหน้าที่ตามโครงสร้างการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4 ที่พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษารับรู้บทบาทหน้าที่ตามโครงสร้างการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ(2546 : 2) ได้แนะนำว่า สถานศึกษาจะมีความพร้อมในการรองรับการกระจายอำนาจ สามารถบริหารจัดการตามแนวทางของการบริหาร โรงเรียนเป็นฐาน ให้ดำเนินการดังนี้ 1) ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการ โดยองค์คณะบุคคลและการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา เครือข่ายผู้ปกครองของนักเรียน 2) การพัฒนาทีมงานภายในโรงเรียนให้มีความรู้ความสามารถและทัศนคติที่ถูกต้อง ในการบริหารจัดการเพื่อรองรับการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน 3) ระบบต่างๆ ภายในโรงเรียนต้องมีความพร้อมและมีประสิทธิภาพ 4) การรวมพลังของสถานศึกษาในระบบเครือข่าย ไม่ใช่อยู่อย่างโดดเดี่ยว เพื่อให้สถานศึกษาต่างๆ ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ก้าวเดินไปพร้อมกันและภาคภูมิใจในความสำเร็จร่วมกัน 5) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องกล้าคิด ด้วยตนเอง ไม่ใช่รอแต่คำสั่ง ต้องมีความกล้าหาญเชิงคุณธรรม เพื่อให้ได้รับความเชื่อถือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย มีคุณธรรม ยุติธรรม และมีความ โปร่งใส เป็นนักประสานที่ดี คิดกว้าง มองไกล เป็นผู้นำด้านการวิเคราะห์ที่มีความมุ่งมั่นในการบริหารจัดการศึกษาโดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.3 การบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยการบริหารโรงเรียนเป็นฐานจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการกระจายอำนาจ ด้านการบริหารจัดการที่ดี และด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม และผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามขนาดโรงเรียน พบว่าทั้งในโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานศึกษาวิจัยของนุญต แข่งดี (2551 : 87) ที่พบว่า การรับรู้ยุทธศาสตร์การบริหารโรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหาร ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนมัธยม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดหนองคาย โดยภาพรวม

อยู่ในระดับมาก และเมื่อเปรียบเทียบการรับรู้ยุทธศาสตร์การบริหาร โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหาร ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาตามขนาดคือ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่ พบว่ามีการรับรู้ที่ไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของนงศ์ แจ่มแจ้ง (2550 : 116) ที่เปรียบเทียบสภาพ ปัญหา และประสิทธิผลการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มุกดาหาร พบว่า ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน พบว่ามีการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานศึกษาวิจัยของอาชวี บุตรวงศ์ (2550 : 154 - 58) ที่ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 พบว่าโรงเรียนขนาดใหญ่มีการดำเนินงานการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานสูงกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งสาเหตุที่ผลเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะเป็นระยะเริ่มต้นของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน จากนั้นเป็นต้นมาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 (2552 : 3) ได้กำหนดเป็นภารกิจองค์กร ข้อ 9 “พัฒนาผู้บริหาร ในการบริหารจัดการโดยใช้ SBM และการบริหารงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาล” กำหนดให้เป็นกลยุทธ์ขององค์กร ข้อ 6 “สร้างความเข้มแข็งและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน บนหลักธรรมาภิบาล” จึงส่งผลให้การบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากและผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามขนาดโรงเรียน พบว่าทั้งใน โรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่ไม่แตกต่างกัน

2.4 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษา พบว่าความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาต่อระดับการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่แตกต่างกัน ดังนี้ ความคิดเห็นของประธานกรรมการมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 ความคิดเห็นของผู้แทนผู้ปกครองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 ความคิดเห็นของผู้แทนศิษย์เก่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 ความคิดเห็นของผู้แทนครูมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 และความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 เมื่อนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบค่าทางสถิติแล้วปรากฏว่า ความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียนแตกต่างกับความคิดเห็นของผู้แทนศิษย์เก่า และความคิดเห็นของผู้แทนครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 นอกจากนั้น ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานศึกษาวิจัยของ ณรงค์ โภคสวัสดิ์ (2550 : 105-107) ที่ศึกษาสภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษายโสธร เขต 1 ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้แทนครู และผู้ปกครอง จำแนกตามตำแหน่งพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษากับผู้แทนผู้ปกครองมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ด้านการกระจายอำนาจและด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้แทนครู และ

ผู้ปกครอง มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับงานศึกษาวิจัยของนงศ์ แจ่มแรง (2550: 116) ที่เปรียบเทียบสภาพ ปัญหา และประสิทธิผลการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มุกดาหาร พบว่า ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ประธานกรรมการ และครูผู้สอน พบว่ามีการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานไม่แตกต่างกัน ที่ปรากฏผลเช่นนี้ อาจเป็นเพราะกลยุทธ์ในการนำการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของแต่ละสถานศึกษา

การตระหนักในบทบาทหน้าที่และภูมิวิญญูปัญหาของคณะกรรมการสถานศึกษา หรือมุมมองเกี่ยวกับความสำคัญของการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของคณะกรรมการสถานศึกษาแต่ละคน

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงาน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานองคาย เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบตามขนาดของโรงเรียนพบว่าสภาพการบริหารงาน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนขนาดเล็กกับ โรงเรียนขนาดใหญ่ไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานองคาย เขต 2 ได้เห็นความสำคัญและนำเอาเทคนิคการบริหารงาน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ไปเป็นแนวทางในการบริหารงานในโรงเรียนทุกขนาดของโรงเรียน โดยทั่วกัน ดังนั้นเพื่อให้การบริหารงาน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานประสบผลสำเร็จดียิ่งๆ ขึ้นต่อไป ควรจัดให้มีการประกวดแข่งขันเกี่ยวกับการบริหารงาน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยอาจจัดแข่งขันในระดับกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษา หรือจัดแข่งขันในรายอำเภอ หรือจัดแข่งขันในระดับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อดำรงสภาพการบริหารงาน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนทุกโรงเรียนให้เป็นนวัตกรรมทางการบริหารการศึกษาที่ยั่งยืน ที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับการจัดการศึกษาทั้งหมดรับรู้ เข้าใจ และนำไปเป็นแนวทางในการบริหารในรูปแบบที่คล้ายกัน หรือรูปแบบเดียวกันทุกโรงเรียน

3.1.2 ในส่วนของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงาน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามสภาพของคณะกรรมการสถานศึกษานั้น ผู้อำนวยการ โรงเรียนเป็นผู้ที่เห็นว่าโรงเรียนมีสภาพการบริหารงาน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมากที่สุด ซึ่งแตกต่างกับความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาฝ่ายอื่นๆ ดังนั้นผู้อำนวยการ โรงเรียนจึงควรจัดให้มีการเรียนรู้เกี่ยวกับการบริหารงาน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานแก่คณะกรรมการสถานศึกษาและคณะครูทุกคนในโรงเรียนให้เข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงาน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานให้ดียิ่งขึ้น เพื่อให้

สภาพการบริหารงานในสถานศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ราบรื่น เพื่อส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูงขึ้นด้วย

3.1.3 ควรสนับสนุนและส่งเสริมการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานให้เป็นการบริหารที่ทุกโรงเรียนนำไปใช้ เพื่อให้สภาพการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 อยู่ในระดับมากที่สุดต่อไป

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 เพื่อให้เห็นความแตกต่างตามแนวความคิดของผู้บริหาร โรงเรียนกับครูผู้สอน เกี่ยวกับสภาพการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่ค้นพบในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ที่พบว่าผู้บริหาร โรงเรียนกับครูผู้สอนมีความเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่แตกต่างกันทั้ง 3 ด้าน คือด้านการกระจายอำนาจ ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม และด้านการบริหารจัดการที่ดี ดังนั้นจึงควรทำการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบให้เห็นถึงประเด็นความคิดเห็นที่แตกต่างกันเกี่ยวกับสภาพการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามแนวความคิดของผู้บริหาร โรงเรียนกับครูผู้สอนทั้ง 3 ด้าน ให้ชัดเจน

3.2.2 สภาพการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่อยู่ในระดับมากแล้วนั้น ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายควรหาวิธีการพัฒนารูปแบบความร่วมมือหรือวิธีการเพื่อประสานงานให้เกิดความร่วมมือเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับสภาพการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในทุกสถานศึกษาให้เป็นระดับที่สูงสุดต่อไป เพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง สามารถอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก